

KÖREBE

METİN ÖZDEMİR

📧📷📱 / otukennesriyat

YAYIN NU: 2168

EDEBÎ ESERLER: 1101

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI

SERTİFİKA NU: 49269

ISBN: 978-625-408-788-2

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®

İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: [0212] 251 03 50

Genel Müdür: Ertuğrul Alpay

Genel Yayın Yönetmeni: Göktürk Ömer Çakır

Editör: M. Bilal Erimez

Kapak Tasarımı: Mahmut Doğan

Dizgi-Tertip: Damla Acar

Kapak Baskısı: CB Matbaacılık

Baskı: Ötüken Neşriyat AŞ
İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 Beyoğlu-İstanbul
Tel: [0212] 251 03 50
Sertifika Nu: 49269

İstanbul - 2024

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Metin Özdemir: Çanakkale/Yenice doğumlu (1973). Yenice Mehmet Bodur Lisesini (1990) ve İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesini bitirdi (1995). Aynı üniversitenin Adli Tıp Enstitüsünde lisansüstü eğitimini tamamladı (2011). Uzun yıllar doğudan batıya Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde hukuk ve ceza hâkimliği yaptı. Hâlen İstanbul'da görev yapmaktadır. İlk öyküsü 1993 yılında yayımlanan yazar, evli ve iki çocuk babasıdır.

Öyküleri, *Heceöykü*, *Sarıç*, *Öykü Gazetesi* ve *Türk Edebiyatı* dergilerinde yayımlandı.

Yayımlanmış Kitapları:

Eşikte, 2016, Ötüken Neşriyat (2. Baskı Mayıs 2018).

İÇİNDEKİLER

OYUNLAR

*

Saklambaç / 13

*

Körebe / 18

*

Kaz Ayakları / 32

*

Eskimeyen Oyuncak / 42

*

Oyunbaz / 48

*

OYUNCULAR

*

Villa Ferda / 57

*

Külistan / 68

*

Pusat / 76

*

OYUNUN SONU

*

Amor Fati / 87

*

Barbut / 97

*

OYUNLAR

SAKLAMBAÇ

Ninem durmadan kazak örüyor. Neden benimle oynamıyorsun diyorum, fazla zamanı kalmamış.

Tutup tutup öpüyor beni, saçlarımı okşuyor.

Ölecekmiş yakında, kimseye söyleme diyor.

“Ölünce n’olur!” Sus işareti yapıyor.

Süveteri üstümde ölçüyor, gıdıklanıyorum.

“Aman da maşallah uzamış benim kızanım.”

“Ama sen küçücüksün.”

“Saklanmak için.”

“Nereye?”

“Kimsenin bulamayacağı bir yere.”

“Dedem de mi saklandı?”

“Saklandı ya!”

“Elma desek çıkmaz mı?”

“İh.”

“Küstü mü size, kandırdınız mı yoksa!”

Gülüyor.

“Hadi sofraya!” diye bağıyorlar mutfaktan.

“Kırmızı dipli mum mu istiyorsunuz!”

Ninem elini uzatınca koluna girdim. Artık bir başına yürüyemiyor. Çok yaşlı o, çok. Annemin annesinin bile annesi.

Herkes bizi bekliyormuş. Geciktik diye kötü kötü bak-
tılar. Anneme sordum. Ninelerden önce yemeğe başlamak
ayıpmış. Vay canına! Çok şanslı ninem. Oturma odası-
nın tekli koltuğu onun, televizyon kumandası da... Ben
ne söylesem, her bir şeye maydanoz olma diyorlar ama
ninem istediği her şey olabilir. Şimdi de tutturmuş sakla-

KÖREBE

Karım evi terk ettiği günden beri işe gitmiyorum. İzin kaldım şimdilik, ötesini düşünmüyorum. Zaten sezonun son oyununu geçen hafta sahnelemiş, tatil havasına girmiştik. Kafamı toplamak için belki tatile çıkarım diye düşünüyordum. Ancak nereye gideceğime, ne yapacağıma bir türlü karar veremedim. Tüm tatil planlarımızı karım yapar, bense sorun çıkarmadan uyardım. Onu mutlu etmek için mi böyle davranırdım bilmiyorum. Ama hayır, öyle olmasın böyle olsun demek savaşmak demektir. Savaşmaksa... Sanırım yine onun istediği olacak ve ben sadece karşı koymakla kalacak, her iki durumda da kaybetmiş olacaktım. Bunun gibi şeyler işte... Tabii o zamanlar bu durumun pek farkında olduğumu sanmıyorum.

Ayrılmak istediğini söylediğinde, “Neden?” diyebilirdim sadece.

(Sanki bir nedeni olmak koşuluyla her şeye katlanabilmişim gibi.)

Bunca yılın hatırına sahici bir nedeni hak ettiğimi düşünüyordum. Öyle ya, her Allah'ın günü böyle kararlar almıyor insan. Fakat o, burnundan soluyarak aslında evli olmadığımızı haykırdı. Bir yandan da kıyafetlerini, topuklu rügan ayakkabılarını bir sıra gözetmeksizin çıkarıyor, makyaj pamuklarını yuvarlayıp top gibi oraya buraya fırlatıyordu. Sanki yüzünü temizlemiyor, savaş boyalarını sürüyordu. Hiç bu denli öfkeli görmemiştim onu. Alttan alıp, olup biteni anlamazlıktan gelerek yatıştırılmaya çalışmama rağmen, ağırbaşlılığımı kayıtsızlığıma yorduğundan olmalı, sakinleşmek yerine iyice köpürdü. Bu tartışmayı

KAZ AYAKLARI

Peyniri, zeytini saklama kabıyla birlikte, konuşmadan masaya sürüyor. Sonra eskil, donuk bir tereyağı ve reçel kâsesi. Masaya gelip gelip çatal sürülmeksizin gittikleri, muşamba örtüdeki yapışkan ve reçel bulaşığı lekelerden anlaşılıyor. Tabaklarımız, çatallarımız bile farklı takımın oyuncuları. Her sabahki ezberlenmiş hareketler... Selim’le göz göze geliyoruz yadırgı bakışlarla. Sonra utanıp çeviriyorum gözlerimi. Annemiz hastanede yoğun bakımda -burada boşuna beklemeyin, gerektiğinde size ulaştırız denilerek eve gönderilen- bizler, üç kardeş, ablamın “hadi yişin işte” dercesine özensizce çırpıştırıverdiği kahvaltı masasındayız.

Pek konuşamıyoruz... Gönülsüz müyüz konuşmaya? (Gerçi uzunca zamandır, söyleşilerimiz annemizin amansız hastalığıyla sınırlı.) Daha çok çatal ve bıçağın, arada bir onlara katılan çay kaşığının huzursuz senfonisi. Bir de ablamın susmak bilmeyen gözleri. Hep mi böyleydi? Sanki yaşlandıkça dili sustu, gözleri devraldı gevezeliği. Tıpkı annem gibi. Babamı nasıl deli ederci. O soğuk ve mesafeli bakışlarıyla soru sorar, cevap verir, iğneler, hüküm verir... Filiz ablamınkiler şimdilik daha acemi.

Selim sigara içmek için balkona yönelince silkinip kendime geldim. Sabahın köründe apar topar yola çıkmıştım İstanbul’dan. Ofisi arayıp haber vermeli. Çocuklar ne yaptı acaba? Babaları olacak miskin uyuyakalmamıştır umarım. Dün akşam tam çocuklar uyudu, ayaklarımı şöyle uzatıp dinleneyim derken telefon çaldı. Ablamdı arayan. Açasım yoktu ne yalan söylemeli. *Ya anneme bir şey olduysa.* Öyle

ESKİMEYEN OYUNCAK

Sabahın kör şafağında kiralık bir traktöre yüklediği tütün denkleleriyle Tekel'in yolunu tuttu babam. Tütünü başfiyattan okutabilirse altına bir traktör çekeceğini, şu kahrolası ezginlikten kurtulacağımızı müjdeleyerek.

Her yıl bu umutla gider, şişko veresiye defteri sıskalaşarak dönerken, kuruyan boğazını ıslatmak için küçük bir mola verdiği Amca'nın Yeri'nde, yeşil çuha örtülü masada ezdiklerinden arta kalan metelik, yaz helvasına yetişirdi ancak. Koltuğunda sıkıca tuttuğu tahta kutuda alelade bir helva taşıyor da sandık dolusu mücevher bağışlıyormuş gibi velinimet bir çalımla yürür, tek tek gözlerimizde konaklayarak bu cömertlik karşısındaki minnettarlığımızı ölçüp biçmeye çalışırdı.

İşte, ev halkının gün doğumundan batımına, bütün bir sene boyunca çalışıp didinmelerinin karşılığı akşam sofraya konulan iki okka sade helva... Herkesin gözü onda. Babam memnun bir gülümseyişle bakmaktadır. Abim nefretle. Ablam sabrın ve alın terinin kalıba dökülmüş hâline bakar gibi hürmetkâr. Anamsa yorgun, kırık ve kırgın... Bir de genzini tütün çiçekleri dağlamışçasına öksürmektedir. İlk lokmada kılçık gibi gırtlığına sapanmasına anlam veremediği helvanın tadı daha damaktan silinmeden, gelecek yılın tohumları çimlenmeye sürülmüştür bile...

Babamın dönüş haberini alır almaz sundurmaya mevzi lendik. Amcamın oğlu Sami'yle gözümüzü kırpmadan bekliyoruz. Önce gören kazanır oyununu traktör mü, helva kutusu mu inatlaşması izliyor. Traktör, helva, traktör, helva... "Traktör elbet," diye bağıryorum pis pis sırtan Sami'ye -babama rağmen, babam için savaşımaya hazır- yumruğumu göstererek!

OYUNBAZ

“Alaz, Alaaaz, Alaz Efe, hadi ye tatlım.”
En sevdiği tatlı, çilekli tiramisuyu Alaz'ın. Otomobil kullanmaya bayılıyor. Tiramisuyu duyunca kucağındaki hayalî direksiyon simidini annesine doğru çeviriyor. Tam önüne gelince acı bir fren. Kaşığa yanaşiyor. Boynunu tuhaf, eğri biçimde uzatıp ağzını kocaman açıyor. Kafesteki bir maymun gibi kapıveriyor. “Ne kadar tatlı şey,” diye geçiriyor içinden annesi ve hemen sevgi dolu bakışlarını endişeyle topluyor, eliyle kulağını çekiştirip masaya iki kez tık tık vuruyor. Kocasının aklına uyup rahmetli kayınpederinin adını verselerdi bu denli sevimli olabilir miydi? Fakat ya kırk yaşına gelip kerli ferli biri olduğunda isminden utanacak olursa. “Alaz Beyefendi”, “Efe Bey” diye bir iki kez sesleniyor içinden. İh! Çocuksu biraz, kabul etmeli. Bu isimle nasıl öfkelenebilir ki? Kaşları çatılıyor. Diyelim öfkelenmiş, kimi inandırabilir buna? Annesi çatalla alt dudığına yapışan kremayı sıyırmak isterken Alaz direksiyona asılıyor yeniden. Oyun havuzunun ortasına gelince direksiyonu unutup yüzükoyun yere bırakıyor kendini. Yerdeki pelüş ayıyla burun buruna geliyor. Ve sırf içinden öyle geldiği için kaptığı gibi kafasına indiriyor Kaan'ın. Ayı tüy gibi hafif -imkânı yok acıtmaz- ama tam biçimini bulamamış yumru kafasını tutarak ağlamaya başlıyor Kaan. Gözyaşsız gözleri annesini arıyor, babasıyla buluşuyor anca.

“Kaan, iyi misin oğlum!?”

Kaan'dan çok, Alaz'a (ve Alaz'ın pek bir rahat annesine) bu sitemkâr sesleniş. Belki havuza atlayıp iki tokat asılmalı. Böyle ne ipste ne kazıkta haşarılar yüzünden içimiz pır pır... Öte yandan birinin de Kaan'a kendini savun-

OYUNCULAR

VİLLA FERDA

Troya Savaşı'na katılan kocası Odysseus'un yaşadığı umuduyla yirmi yıl boyunca sadakatle bekleyen Penelope, dul kaldığını düşünen ve onunla evlenip tahta geçmek isteyen ısrarcı talipleriyle başa çıkmak zorunda kalır. İsteklilerin hiçbirisiyle evlenmek istemese de isyan çıkaracaklarından korkarak yaşlı kayınpederi Laertes için ördüğü kefeni bitirdiğinde aralarından birisini seçerek onunla evleneceğine söz verir. Tüm talipler heyecanla beklemeye başlarlar ama nafile!

Gündüzleri dokuma tezgâhının başında çalışan Penelope, gece olup el ayak çekilince tüm gün ilmek ilmek işlediği dokumayı elleriyle söker. Sabah olunca yeniden dokumaya başlasa da bu döngü böylece devam ettiği için bir türlü dokuması bitemez ve kocasına evine dönecek zamanı kazandırır.

(Homeros, *Odysseia*)

Dizi, bavulun kapanmamak için direnen köşesinde. Fermuarı sağa sola çekiştirmeye çalışıyor ancak yerinden oynatamıyor. Naci bir el atsa direnci kırılacak fermuarın. Ama kapı eşiğinde, yanıp sönen otomatın sinir bozucu ritmik sesi eşliğinde, elleri cebinde kayıtsızca dikiyor, bir parçası olmak istemiyor kendince bu gösterinin.

Valizin üzerinden kafasını kaldırarak manalı bir bakış fırlatıyor Asude, sonra aynı tonlamayla, "Sen işinden kalma istersen, ben taksikle giderim!" diyor.

Suratı buruşuyor Naci'nin, ses tonu gergin ve bezgin:
"Ne işi canım, seni bırakmak için geldim ama..."

Sözünü tamamlamadan ablasına yaklaşıyor, olanca ağırlığı ile diz veriyor valizin çarpık köşesine. Daha fazla kayıtsız kalamıyor yine de.

"Her şeyi anladım da eniştemin eşyalarını niye tıktın şu bavula, bıraksan artık adamın yakasını!"

KÜLİSTAN

Evdeki sefil tutsaklığın son gününde, alçısı çıkarıldığı hâlde aksayan bacağına çekiştire çekiştire kuruyor çilingir sofrasını. Bir aydır bu hemen hemen böyle. İçi, evin içinden daha boş. Doldurmak için dönüyor, televizyonu kapatıp kitabı açıyor, onu fırlatıp telefona sarılıyor, saçma sapan ne kadar haber varsa okuyup on beş-yirmi senedir görmediği kişileri arıyor, açmayanlara küfrediyor, ezginleştiriyor, burnundan soluyarak zor ediyor ikindiyi. Gün boyu balkonu işgal eden zorba ağustos güneşi saat dört sularında -neyse ki bıçaklamasına ramak kala- karşı apartmanın çatısından kıştırdı yuvarlanıyor. İşte o zaman derin bir nefes alıyor. Nihan'ın gelmesine (balkon kapısından sarkıttığı Cezmi'ye kendini pis bir ayyaş gibi hissettiren o imalı bakışlarla tadını kaçırmamasına) tam tamına üç saat var.

Masanın kanatlarını telaşlı bir ivecenlikle açıp damalı muşamba örtüsünü serdi. Bir dilim kavun, bir kâse yoğurt ve peynir. Önceden olsa dört başı mamur bir ziyafet sofrası olmadan burun kıvrırdım diye düşündü. Ama her gün iki-üç tek atmaya başlayınca ne bulursa onunla idare ediyormuş insan. Zoraki dinlence biraz daha uzarsa, eski ayaklı meyhanelerin kadehi yuvarlayıp elinin tersiyle ağzını silen müdaviimleri gibi yumruk mezesiyle bile yetineceğinden korkuyor.

Masaya oturması ile beraber, karşı dairenin balkonundan havalanan Küllü, masanın ucuna konuyor. Onun için doğradığı ekmek kırıntılarını didiklemeye başlıyor tıkr tıkr. Günlerdir karşı komşunun çamaşır ipinde saf tutup, kafalarını bir sağa, bir sola sallayarak gözetleyen, kuğurda-

PUSAT

Sebahattin'e...

Ne zahmeti ağabey, işimiz bu sonuçta. Benzemem bildiğin dağıtıcılara, adresinde bulamasam da yekten savuşmam, bekletir, arar, sorar, bir yolunu bulur, teslim ederim. Sabırlıyım, sen öyle diyorsan hadi takıntılıyım. Ama haklısın, baştan savar çoğu, yarısını bırakır aldığı postanın -nasılsa yarın dağıtırım- ama yarın o kadar daha teslim alacak. İşi ne müşterinin, beklesin Allah beklesin. Sonra şikâyet, tantana, saygısı yok ki işine, üstelik tekmili kadrolu bunların. Kadrolu; yani kaprisli, kayıtsız, kabiliyetsiz... Daha ağır konuşurum ya, kafanı yormaya değmez. Çay mı, vallahi çok makbule geçer. Evet abi, senin anladığın gibi taşeronum ben. İşini yapana sözüm yok ama onların çevirdiği fırladağın yarısını çevirsem dakikasında koyarlar kapının önüne. Herkes kaptı kadroyu, postacıya gelince, üvey evlat. Başını ağrıtıyorum ağabey, şimdi ikimiz aynı işi yapıyoruz ama o benden iki kat fazla kazanıyor. Geçinmek için düğünlere gidiyorum, ek iş; kamera, fotoğraf işleri. Eh biraz geç gelip erken gidiyorum, sağ olsun idare ediyor şef. Yok be ağabey, ne kollaması, ikiletmem, her türlü ayak işine koşarım da ondan. Ama şefin kolladığı çok kişi var, misal Pusat. Hoş, adından mıdır nedir, ezelden beri hepimiz tırsarız ondan. Ama asıl tırsaklık geçen seneye dayanır. Eşi terk edip gitmiş, bir müteahhitle mi ne kaçmış, vebali boy-nuna, çocuğunu da göstermiyormuş. Bunalıma girmiş Pusat, kafasına sıkılmış bir gece. Telefonunu açmayınca babası kuşkulandı durumdan, polisi aramış, kapıyı kırıp hasta-

OYUNUN SONU

AMOR FATİ

Fotoğraf çektirmekten nefret ediyorum. Önceleri hoşlanmadığım bu eylem zamanla bir fobiye dönüştü. “Hadi fotoğraf çektirelim,” dendiğinde yüz kaslarını çehresinin iki yanına sabitleyiveren insanlardan değilim. O ana kadar kırıntı kırmadıysam gülümseyebilirim en fazla, elimde değil. Benim gülümseme sandığım bu yüz şeklini kasvetli bir ciddiyetle eş tutan, hatta kasıntı olduğumu ima edenler bile çıkıyor. Kaçıp gitmediğime dua edin. Dahası, ellerimi ustalikle uygun bir yere koyamadığım için bedenimde fazlalık gibi duran bu organlardan nefret ediyorum. Bu kadar elim olmasına şaşırıyorum! Fotojenik olmadığım için türlü bahanelerin ardına saklanan bir çehre züğürdü olduğum sanılmasın. Benimki daha karmaşık bir duygu, belki de ruhsal bir yabancılık. Kızılderili değilim, hayır, fotoğrafın insan ruhunu çaldığı söylencesine inandığım yok. Aslında fotoğrafın bir ruha ihtiyacı olmadığını, aksine ruhu olmayanların daha etkileyici pozlar verebildiğini keşfettim.

“Kim demiş fotoğrafın ruhu yoktur?” diye soran sesle irkildim. Sesli düşünmek bazen deli sınıfına sokuyor insanı. Günlerce ayak sürüdükten sonra ani bir kararla önüme ilk çıkan fotoğraf stüdyosuna hışımla dalıp, sanki bu işi şu an bitirmezsem bir daha asla yapamayacakmışım gibi bir kararlılıkla, “Vesikalık!” diye gürlemiş, fotoğrafçı o çok iyi bildiğim karanlık odanın perdesini aralayarak içeri buyur ettikten sonra, kapının çingırağı çalınca izin isteyip odadan çıkmıştı. Bana pis pis bakan objektifin karşısında ne zamandan beri oturduğumu anımsamıyorum.

“Ruhu yoktur demedim ki ruha ihtiyacı yoktur dedim.”

BARBUT

Terso

“Böyle kaç yüzyıldır yaşadığımı bilmiyorum. Günler, aylara eş değer oldu. Eskiden bu kadar uzun muydu yıllar?”

Sanki mektup yazmıyor, harf güllerini sürüklüyor bezgin kalemiyle...

Yazacak ne kaldı ki diye düşünüyor! Günleri aylara, ayları da yıllara; sırf bir alışkanlıkla, yaşama duyulan kör bir sadakatleilmek ilmek bağlamak...

Geçmişin hatırına, dünle bugün arasında mekik dokumak...

Ya da aç tavuklar gibi bir yaşam kırıntısı uğruna anıları eşeleyip durmak...

Böyle bir şeydi yaşam.

Kanepenin bir tarafı, sürekli aynı yere oturmaktan dolayı çöküp, iyice kamburlaşmış vücudunun kalıbına göre aldığı garip bir şekilde onu sarıp sarmalamış. Biraz daha gömülse küçürek bedeninden eser kalmayacak. Mezarı olacak belki gün gelip onu yutan, yaşarken içinde çürümeye terk edildiği. Kalemi tutan eli titriyor, umursamazca etrafa bakınır bir şeyler arayan, incecik boynunun üzerinde yana düşmüş, pamuk şekeri topağından farksız ak saçlı başı da. Neyi aradığını bilmiyor. Ne olursa olsun, meramına ruh verecek bir harf, bir kelime, bir sitem, veda, bir şeyler işte! Artık ulaşamadığı -huzur gibi- garip bir duygu mesela. Huzur mu sadece, elinden alınan ve artık hiçbir zaman onun olmayacak o aşkla, özlemlerle bir şeye bağlı olma duygusu, arzusu, belki de hakkı... Sımsıkı örtülmüş perdeler; renksiz, ışıksız, ıpıssız... Aradığı şeyi, yalnızlığını daha da koyultan bu taş

bir yol bulabilmişlerdi belki, üçüncü bir yol... Ama Şişli Ortodoks Mezarlığında yatıyor şimdi...”

Bu zarı değiştirmek lazım...

Sota

Ve her terekede bir yalnızlık vardır, sulh hâkimlerinin göremediği.

Hasan Ali Toptaş

MEZARLIKTA HIRSIZLIK!

Dün gece Şişli Rum Ortodoks Mezarlığında akıl almaz bir hırsızlık olayı gerçekleşti. Merhum D.A.'nın naaşı kimliği belirlenemeyen şahıslar tarafından çalındı. Şişli Emniyet Müdürlüğü kapsamlı bir soruşturma başlatıldığını belirtti. (AA)